

Mieczysław Gogacz

Informacje o kwartalniku "Ruch Filozoficzny"

Studia Philosophiae Christianae 3/2, 363-364

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

więc czytelnika na swoją modłę i staje się przez to mniej uniwersalistyczny, bardziej szczegółowy, wyspecjalizowany, ceniący wobec tego nie tyle mądrość, jako efekt wychowawczy, ile wiedzę o wydarzeniach. Nie służy kontemplacji, służy ideałowi aktywizmu, przestaje być ewangeliczną Marią, staje się Martą.

Niepokój, że zwycięża w „Znaku” wzór Marty z ewangelii, w niczym nie umniejsza jego roli w polskim życiu umysłowym, jego ważnej roli, jako terenu prezentowania bardzo różnych orientacji, stanowisk i rozwiązań, dzięki którym — trawestując ujęcie Kazimierza Twardowskiego — możemy polską kulturę umysłową chronić przed jednostronnymi wpływami obcymi, równoważąc te wpływy przez krzyżowanie ich i łączenie w prądami innymi. Dzięki temu żadna z kultur obcych nie potrafi dokonać inwazji na kulturę polską, gdyż tamte jej w tym przeszkodzą, a wszystkie razem będą użyźniać glebę, na której tym bardziej będzie wzrastać polska kultura umysłowa.

Mieczysław Gogacz

Informacje o kwartalniku „Ruch Filozoficzny”

Wydawany w Toruniu z zasiłku Polskiej Akademii Nauk kwartalnik pt. „Ruch Filozoficzny”, organ Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, z racji swego charakteru jako czasopisma informującego jest niezastąpionym narzędziem pracy w warsztacie filozofa. Zawiera bowiem obok krótkich artykułów, omawiających środowiska filozoficzne, kierunki i wybitniejsze postacie życia filozoficznego, bogaty dział recenzji i sprawozdań z publikacji filozoficznych, autoreferaty z odczytów i wykładów, przegląd wszystkich polskich i ważniejszych obcych czasopism filozoficznych, rejestruje publikacje filozoficzne, podaje bieżące wiadomości o wydawnictwach jednostkowych, zbiorowych, seryjnych i ciągłych, o odczytach w oddziałach Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, w towarzystwach Filozoficznych zagranicznych, o organizacjach, zjazdach i konferencjach filozoficznych, o konkursach i nagrodach, podaje też wiadomości o ważnych dla życia filozoficznego osobistych wydarzeniach w działalności naukowej filozofów, zawiera nekrologia. Tak bogaty materiał informacyjny, skrzętnie zebrany i opublikowany, pozwala zainteresowanym być na bieżąco w całym polskim i zagranicznym właśnie ruchu filozoficznym. Trudno sobie dziś wyobrazić zorganizowaną pracę badawczą bez „Ruchu Filozoficznego”, jako stałego informatora i „doradcy” filozoficznego w sprawach głównie bibliograficznych. Obok wyrazów uznania i troski w formie finansowego poparcia Wydawnictwa, które boryka się na tym odcinku z wieloma trudnościami, winniśmy zawsze wyrażać wdzięczność za tę publikację Komitetowi Redakcyjnemu, a głównie aktualnemu, od 1948 r., redaktorowi „Ruchu Filozoficznego”, prof. dr. T. Czeżowskiemu, i Sekretarzowi Redakcji (od 1958) dr L. Gumańskiemu.

„Ruch Filozoficzny” realizuje zadania, które zaprojektował dla niego Kazimierz Twardowski, założyciel pisma w 1911 r., jego wydawca i redaktor do roku 1938. W roku 1938 Wydawnictwo zostaje przejęte przez Polskie Towarzystwo Filozoficzne, a redaguje kwartalnik dr D. Gromska i dr I. Dąbska. Po drugiej wojnie światowej Wydawnictwo zostaje wznowione w 1948 r. i do chwili obecnej redaguje je prof. dr T. Czeżowski. Przerwy spowodowane pierwszą i drugą wojną światową nie powodują jednak luki w informacji. Zeszyty powojenne podają dane za okresy, w których czasopismo nie mogło się ukazywać.

Kwartalnik wychodzi w małym nakładzie (500 egz.), estetycznie wygląda, cena tomu w prenumeracie rocznej wynosi 80 zł. Należy żałować, że dość często ukazuje się nieregularnie, że w związku z tym zainteresowani życiem filozoficznym otrzymują spóźnione informacje — zawsze jednak cenne, oczekiwane, ważne i niezastąpione, bardzo ułatwiające pracę naukową. Ciesząc się tym Wydawnictwem należy zachęcać do korzystania z tej ogromnie wartościowej pomocy naukowej, właściwie niezbędnego narzędzia pracy w warsztacie badawczym filozofa.

Mieczysław Gogacz

Sprawozdanie z posiedzenia naukowego z okazji uroczystości św. Tomasza z Akwinu z dnia 7. III. 1967 r.

W dniu 7 marca 1967 r. z okazji uroczystości św. Tomasza z Akwinu urządzono na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej ATK akademię. Na program złożyły się: wykład wygłoszony przez doc. dr M. Gogacza pt. „Aktualne dyskusje wokół tomizmu”, odczytanie wybranych tekstów Sumy Teologicznej św. Tomasza, prelekcja Jego Ekscelencji Ks. Bp. Jerzego Modzelewskiego.

Aktualne dyskusje wokół tomizmu — zdaniem autora odczytu — można uporządkować, wyróżniając problemy w stosunku do tomizmu zewnętrzne, jak sprawa stosowalności tomizmu w filozofii, teologii oraz wewnętrzne, jak źródła historyczne i właściwe odczytanie poglądów Tomasza.

Sprawa stosowalności tomizmu wiąże się w środowiskach łowańskich i niemieckich z tendencją do unowocześnienia tomizmu przez wiązanie z tomizmem ujęć głównie egzystencjalistycznych. Istnieje jednak duża grupa uczonych, którzy nie tylko widzą naukową przydatność i wartość tomistycznych analiz rzeczywistości, lecz także precyzując teorię wewnętrznej struktury bytu widzą w niej jedyną drogę do poznania istnienia Boga jako racji uniesprzeczniającej istnienie bytu przygodowego. (W Polsce M. A. Krąpiec, S. Swieżawski, S. Kamiński, A. Stępień i inni).

Rolę filozofii tomistycznej w teologii dość pesymistycznie ujmują Rahner, Antweiler, Urs von Balthasar. W Polsce na dziesiątym Tygodniu